

Brochure opleidingen

Leer mij het zelf doen!

Inhoud

KNVB Academie:	04
wereldwijd toonaangevend!	
Cursusaanbod: op jouw eigen	06
niveau aan de slag!	
Clubontwikkeling	08
Ik wil veldvoetbaltrainer worden!	09
Ik wil zaalvoetbaltrainer worden!	10
Ik wil (assistent-)scheidsrechter worden!	11
Technische opleidingen	12
UEFA Pro Coach Betaald Voetbal (CBV)	13
UEFA A Trainer-Coach I (TC I) Senioren	14
UEFA A Trainer-Coach I (TC I) Jeugd	14
UEFA B Trainer-Coach II (TC II)	14
UEFA C Trainer-Coach III (TC III) Senioren	15
UEFA C Trainer-Coach III (TC III) Jeugd	15
Hoofd Jeugd Opleiding (HJO)	16
Technisch Jeugdcoördinator II	16
Trainer Coach Zaalvoetbal II	17
Trainer Coach Zaalvoetbal III	17
Bijscholing veldvoetbal 'Ontwikkelen van een speelwijze'	17
Bijscholing Praktijkbegeleider	18
Bijscholing zaalvoetbal 'Ontwikkelen van een speelwijze'	18
Leergang Management Betaald Voetbal	19

Vrijwillig kader opleidingen	20
Juniorentrainer	21
Pupillentrainer	21
Module D-pupillentrainer	22
Module E-pupillentrainer	22
Module F-pupillentrainer	22
Jeugdvoetballeider	22
Technisch Jeugdcoördinator III	23
G-voetbaltrainer	23
Keepercoach niveau III vervolgcursus keeperstrainer	23
Keepercoach niveau II Basiscursus keeperstrainer	24
Arbitrage opleidingen	26
Scheidsrechter Opleiding I Veld	27
Scheidsrechter I Zaalvoetbal	28
Scheidsrechter Opleiding II Veld	28
Scheidsrechter Opleiding II Zaalvoetbal	28
Basisopleiding Scheidsrechter Veldvoetbal (BOS veld)	29
Basisopleiding Scheidsrechter Zaalvoetbal (BOS Zaalvoetbal)	29
Juniorscheidsrechter	29
Pupillenscheidsrechter	30
Assistent-Scheidsrechter	30
Praktijkbegeleider scheidsrechters (Veld/Zaal)	30
Rapporteur Veldvoetbal/Zaalvoetbal	31
KNVB-visie op leren, opleiden en kwalificeren	32

01

KNVB Academie: wereldwijd toonaangevend!

De KNVB is al vele jaren toonaangevend op het gebied van opleidingen en cursussen. Behalve Nederlandse cursisten weten ook buitenlandse trainers en coaches de KNVB te vinden.

Al sinds de jaren zestig van de vorige eeuw bestaan er opleidingsprogramma's voor oefenmeesters (zoals trainer-coaches jaren werden genoemd). Vanaf 1984 was Rinus Michels (technisch directeur en bondscoach) initiator van veel vernieuwingen. De opleidingen voor trainers en scheidsrechters worden drastisch vernieuwd en er zijn veel initiatieven om het jeugdvoetbal vanaf de basis te verbeteren. Om ook in de toekomst de (inter) nationale vragen met doelgerichte programma's te kunnen blijven beantwoorden, is in 1996 de KNVB Academie opgericht. De Academie is hét erkende, wereldwijd toonaangevende instituut voor opleidingen in het voetbal – zowel voor betaalde krachten als voor vrijwilligers. Een groter voetbaltechnisch en arbitraal kader bekwaam maken in het uitoefenen van hun vak,

daar draait het om; pas dan kunnen voetballers zich optimaal ontwikkelen.

Tevens werkt de tak Voetbalontwikkeling (VO) van de KNVB-afdeling voetbaltechnische zaken (VTZ) onder andere aan de ontwikkeling en promotie van voetbalontwikkelingsactiviteiten. De afdeling organiseert deze activiteiten en evenementen in breed verband op verenigings-, regionaal, districts- en nationaal niveau.

Daarnaast verricht de KNVB onderzoek op voetbaltechnisch gebied en worden (digitale) leermiddelen ontwikkeld om kinderen met plezier beter te leren voetballen.

02

Cursusaanbod: op jouw eigen niveau aan de slag!

Jaarlijks organiseert de KNVB Academie in samenwerking met de zes KNVB-districten ruim 900 cursussen met ruim 15.000 deelnemers. De afdeling Internationale Projecten van de Academie richt zich op de buitenlandse coaches en begeleiders en biedt internationale programma's aan voor andere voetbalbonden en organisaties.

De KNVB Academie biedt de volgende programma's aan:

- trainer-coach opleidingen op alle niveaus;
- opleidingen voor het vrijwillig kader;
- arbitrage opleidingen;
- management betaald voetbal;
- voetbalontwikkelingsprogramma's;
- workshops en seminars;
- coaching symposia en seminars;
- advies en technische ondersteuning;
- lezingen en demonstraties;
- voetbal en zaalvoetbal clinic.

De KNVB kent **vijf opleidingsniveaus**.

Deze niveaus zijn in samenwerking met NOC* NSF, Academie van Sportkader en andere sportbonden in Nederland gedefinieerd.

De opleidingen zijn verdeeld in drie segmenten, die weer zijn verdeeld over de vijf opleidingsniveaus:

- vrijwillig kader opleidingen
(trainer-coaches niveau 1 & 2);
- technische opleidingen (trainer-coaches
niveau 3 t/m 5);
- arbitrage opleidingen.

Clubontwikkeling

De KNVB streeft er naar om binnen de voetbalclubs meer kennis te borgen. In dat kader biedt de bond meer opleidings-/scholingsaanbod aan binnen de vereniging zelf.

Voorbeelden zijn cursussen op maat voor voetbaltechnisch kader, bijeenkomsten voor bestuurders, trainer-coaches, leiders en scheidsrechters. Ook komen er thema-avonden specifiek gericht op een onderwerp of doelgroep, zoals bijvoorbeeld het omgaan met pubers.

Een deel van dit aanbod is nog in ontwikkeling. Gedurende het seizoen 2012/'13 zal er een overzicht van dit aanbod beschikbaar komen.

Wil je weten welk aanbod dit najaar al beschikbaar is, neem dan contact op met het districtskantoor van de KNVB.

Zie ook www.KNVB.nl/watdoenwe/opleiden

Ik wil veldvoetbaltrainer worden!

Voetbal is van ons allemaal. Daarom heeft de KNVB Academie op alle niveaus een passende opleiding ontwikkeld. Of je nu al vijf jaar in het trainersvak zit of voor het eerst trainer wordt bij de F'jes, je kunt altijd terecht bij de KNVB Academie.

Een beginnend trainer met weinig of geen ervaring kan instromen op niveau 2. De kleinste opleiding op dit niveau bestaat uit vier bijeenkomsten, de hoogste uit acht. Denk hierbij aan de opleidingen F-module of Juniorentrainer. De cursist leert de basisbeginselen van het trainen, coachen en begeleiden van een team. Deze opleidingen zijn toegankelijk voor iedereen.

Trainers die al een aantal jaren ervaring hebben of een opleiding op niveau 2 succesvol hebben afgerond, kunnen instromen op niveau 3. Zij kunnen zich inschrijven voor de opleidingen UEFA C I Trainer Coach III 'Jeugd' of 'Senioren'. Hiertoe moet een trainer eerst een toelatings-test doen. Deze bestaat uit het analyseren van een training en een intakegesprek met een KNVB-docent. De test bepaalt het niveau van de trainer en aan de hand daarvan of hij/zij voldoende basiskennis bezit of toch eerst een

opleiding op niveau 2 moet volgen.

Na het behalen van het diploma Trainer Coach II is de opleiding UEFA B I Trainer Coach III een mogelijke vervolgstap.

Zo kan je als trainer-coach stap voor stap zelf je grenzen opzoeken. Coach Betaald Voetbal is dan overigens nog twee stappen verwijderd...

Ga voor meer informatie over de trainer-coach opleidingen naar trainers.voetbal.nl (zonder www).

Ik wil zaalvoetbaltrainer worden!

Ook in het zaalvoetbal heeft de KNVB Academie opleidingen ontwikkeld. **Het zaalvoetbal groeit enorm** en dus zijn er meer trainer-coaches nodig om alle spelers en speelsters te begeleiden in hun ontwikkeling.

Zowel zaalvoetbaltrainers met als zonder ervaring kunnen zich inschrijven voor de opleiding Trainer Coach Zaalvoetbal II. Een toelatingstest bepaalt of je kan beginnen met de opleiding of dat je eerst nog ervaring moet opdoen in de praktijk.

Na deze opleiding kun je doorstromen naar de Trainer Coach Zaalvoetbal II. Na het behalen van dit diploma mag je als trainer-coach aan de slag in de hoogste divisies van het zaalvoetbal.

Ga voor meer informatie over de trainer-coach zaalvoetbal-opleidingen naar trainers.voetbal.nl (zonder www).

Ik wil (assistent) scheidsrechter worden!

Als **beginnend scheidsrechter** kan je instromen op niveau 1 of 2. Als je onder de negentien jaar bent en je hebt nog geen ervaring, dan kun je starten met de opleiding **Pupillenscheidsrechter**. Deze duurt maximaal twee bijeenkomsten.

Daarnaast is er op niveau 1 een opleiding voor assistent-scheidsrechters. Mensen ouder dan negentien jaar en/of met een aantal jaar ervaring als verenigingsscheidsrechter kunnen zich aanmelden voor de Basis Opleiding Scheidsrechter Veld of Zaal. Nadat je deze opleiding met succes hebt afgerond, kun je kiezen of jij voor de KNVB gaat fluiten of alleen voor de vereniging. Het verschil is dat je als KNVB-scheidsrechter wekelijks op verschillende wedstrijden in een bepaalde regio kan worden ingezet. Daarnaast kom je ook in het traject dat bepaalt of je in aanmerking komt om de Scheidsrechter Opleiding II te gaan volgen. Hiervoor kun je jezelf niet inschrijven maar word je geselecteerd door jouw district op basis van wedstrijdbeoordelingen en prestaties. Zo kan je jezelf stap voor stap richting de top werken!

Ga voor meer informatie over de (assistent-) scheidsrechter opleidingen naar scheidsrechters.voetbal.nl (zonder www).

03

Technische opleidingen

- **UEFA PRO I Coach Betaald Voetbal**
- **UEFA A I Trainer Coach I Senioren**
- **UEFA A YOUTH I Trainer Coach I Jeugd**
- **UEFA B I Trainer Coach II**
- **UEFA C I Trainer Coach III Senioren**
- **UEFA C I Trainer Coach III Jeugd**
- **Hoofd Jeugd Opleiding**
- **Technisch Jeugd Coördinator II**
- **Trainer Coach Zaalvoetbal II**
- **Trainer Coach Zaalvoetbal III**
- **Bijscholing I Ontwikkeling van een speelwijze**
- **Bijscholing I Praktijkbegeleider**
- **Bijscholing Zaalvoetbal I Ontwikkeling van een speelwijze**
- **Leergang Management Betaald Voetbal**

UEFA Pro | Coach Betaald Voetbal (CBV)

De cursus Coach Betaald Voetbal (CBV) is gericht op het verkrijgen van inzicht in het functioneren als coach in een betaaldvoetbalorganisatie. Zijn positie daarin vormt het uitgangspunt voor de thema's die in de cursus aan de orde komen. Binnen de bijeenkomsten vormt de praktijk van het voetballen en coachen de leidraad.

Daarnaast is er de inbreng van docenten die gespecialiseerd zijn in management en communicatie. Bezoeken aan clubs en het leren van gastdocenten uit binnen- en buitenland helpen nog meer de relatie met de praktijk te leggen. Iedere cursist volgt een stage bij een Nederlandse betaaldvoetbalclub en - groeps-gewijs - een stage bij een buitenlandse club.

De opleiding tot coach in het betaald voetbal staat altijd in de belangstelling. De Nederlandse coaches die in het bezit zijn van dit diploma staan internationaal hoog aangeschreven.

UEFA A | Trainer-Coach I (TC I) Senioren

Binnen de top van het amateurvoetbal zijn in de verschillende competities veel teams actief. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van spelers. Daarnaast is de trainer-coach onderdeel van de vereniging. De opleiding Trainer Coach I Senioren is erop gericht de cursisten voor te bereiden op en te ontwikkelen in het - met succes - uitvoeren van deze taken. Iemand met het diploma Trainer Coach I Senioren kan ook werkzaam zijn bij een BVO als assistent-trainer en/of als trainer van de beloften. De opleiding Trainer Coach I Senioren wordt georganiseerd door de KNVB Academie te Zeist en is een UEFA A-opleiding.

UEFA A | Trainer-Coach I (TC I) Jeugd

In de landelijke divisies van het jeugdvoetbal zijn veel teams actief die bestaan uit getalenteerde jeugdvoetballers. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van spelers. Daarnaast is het mogelijk dat de Trainer Coach I Jeugd als onderdeel van zijn functie leiding geeft aan de jeugdtrainers van de club. De opleiding Trainer Coach I Jeugd is erop gericht de cursisten voor te bereiden op en te ontwikkelen in het - met succes - uitvoeren van deze taken. Deze opleiding van de KNVB Academie is een UEFA A-opleiding.

UEFA B | Trainer-Coach II (TC II)

Binnen het amateurvoetbal zijn in de verschillende competities veel teams actief. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van spelers. Daarnaast is de trainer-coach onderdeel van de vereniging. De opleiding Trainer Coach II is erop gericht de cursisten voor te bereiden op en te ontwikkelen in het - met succes - uitvoeren van deze taken. De Trainer Coach II kan ook werkzaam zijn als trainer van jeugdvoetballers die uitkomen in landelijke competities. Deze opleiding van de KNVB Academie is een UEFA B-opleiding.

UEFA C | Trainer-Coach III (TC III) Senioren

Binnen het amateurvoetbal zijn veel senioren-teams actief, zowel prestatief als recreatief. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van spelers. Daarnaast is de trainer-coach onderdeel van de vereniging. De opleiding Trainer Coach III Senioren is erop gericht de cursisten voor te bereiden op en te ontwikkelen in het - met succes - uitvoeren van deze taken. De opleiding Trainer Coach III Senioren wordt georganiseerd door de districten van de KNVB onder supervisie van de KNVB Academie in Zeist. Het betreft een UEFA C-opleiding.

Doel van de opleiding

Het specifieke doel van deze opleiding is de cursisten voor te bereiden op het trainen, het coachen en het begeleiden van standaard-elftallen mannen uitkomend in de vijfde klasse KNVB en lager, vrouwenelftallen, reserve selectie-elftallen en recreatie-elftallen, evenals op het participeren in de vereniging. Uitgangspunt is dat de Trainer Coach III Senioren leert om onderdelen die in de wedstrijd aanwezig zijn te vertalen naar trainingen en omgekeerd.

UEFA C | Trainer-Coach III (TC III) Jeugd

Binnen het amateurvoetbal zijn veel jeugdteams actief, zowel prestatief als recreatief. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van jeugdspelers. Daarnaast is de trainer-coach onderdeel van de vereniging. De opleiding Trainer Coach III Jeugd is erop gericht de cursisten voor te bereiden op en te ontwikkelen in het - met succes - uitvoeren van deze taken. De opleiding Trainer Coach III Jeugd wordt georganiseerd door de districten van de KNVB onder supervisie van de KNVB Academie in Zeist. Het betreft een UEFA C-opleiding.

Doel van de opleiding

De cursisten leren jeugdvoetballers te trainen en te coachen. Uitgangspunt is dat de Trainer-Coach III Jeugd leert trainingen te verzorgen die zijn afgestemd op de verschillende leeftijdsgroepen en die gericht zijn op het verbeteren van de individuele voetbalontwikkeling van de jeugd (jongens en meisjes). De TC III jeugd werkt voornamelijk met (selectie)teams A-, B-, C-junioren of D-pupillen.

Hoofd Jeugd Opleiding (HJO)

Sinds 2001 is er de opleiding TC I Jeugd. De opleiding TC I Jeugd leidt de deelnemers op voor de functie van Jeugdtrainer en Hoofd Jeugdopleiding (HJO) bij een BVO. De ervaring tot dusver leert dat het lastig is om aan beide functies (TC Jeugd en HJO) voldoende aandacht te geven. Voor een deel overlappen de competenties elkaar, maar het is ook duidelijk dat het om specifieke - functie-gerelateerde - competenties gaat. Denk aan een gemeenschappelijke competentie als 'Talentontwikkeling' en een specifieke competentie voor een HJO als 'opzetten en aansturen van bedrijfsprocessen'.

Het lukt niet om in één opleiding recht te doen aan alle competenties die onder beide functies vallen. Dit is zeker het geval na het ontstaan van de Regionale Jeugdopleidingen (RJO). Het samenvoegen van jeugdopleidingen en de veranderende omgeving heeft duidelijk zijn invloed op de eisen die worden gesteld aan een HJO. Het voorgaande heeft ertoe geleid dat in het voorjaar van 2011 de opleiding Hoofd Jeugdopleiding is ontwikkeld.

De opleiding Hoofd Jeugdopleiding wordt één keer per twee jaar georganiseerd door de KNVB Academie.

Technisch Jeugdcoördinator II Dit is de vervolgopleiding op Technisch Jeugdcoördinator III

Het kunnen ontwikkelen en implementeren van technisch beleid in de jeugdafdeling staat tijdens deze opleiding centraal. Op basis van een aantal opdrachten in de eigen praktijk, krijgen de bijeenkomsten inhoud.

De cursus besteedt aandacht aan de volgende taken:

- ontwikkelen en implementeren van technisch beleid;
- bewaken van de uitvoering en evaluatie van technisch beleid;
- ontwikkelen en stimuleren van voetbal-activiteiten;
- invulling geven en afspraken maken over communicatie (intern en extern);
- bevorderen van de ontwikkeling van jeugdkader;
- stimuleren tot en organiseren van (bij)scholingen;
- begeleiden van jeugdkader tijdens scholingen.

Trainer Coach Zaalvoetbal II

Binnen de top van het zaalvoetbal zijn in de verschillende competities veel teams actief. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van spelers. Daarnaast is de trainer-coach onderdeel van de vereniging.

Doel van de opleiding

De opleiding Trainer Coach Zaalvoetbal II is gericht op het trainen en coachen van spelers uitkomend in de hoogste klassen van het zaalvoetbal. Uitgangspunt is dat de Trainer Coach Zaalvoetbal leert om op planmatige wijze te werken aan de ontwikkeling van een speelwijze van het team. De volgende onderdelen komen tijdens de opleiding aan bod:

- het coachen van wedstrijden in de top van het zaalvoetbal;
- het verzorgen van trainingen afgestemd op doelstellingen voor spelers die uitkomen in de top van het zaalvoetbal;
- het stimuleren van de ontwikkeling van het individu en het team;
- het analyseren van wedstrijden, formuleren van zaalvoetbalproblemen en trainingsdoelstellingen;
- het bepalen van een speelwijze en het bijstellen van planningen op basis van evaluatie;
- het samenwerken met het begeleidingsteam (assistent-trainer, teammanager enzovoort).

Trainer Coach Zaalvoetbal III

Binnen het zaalvoetbal zijn in de verschillende competities veel teams actief. Elk van deze teams vraagt om de juiste trainer-coach. De taken van een trainer-coach zijn onder te verdelen in: coachen tijdens wedstrijden, geven van trainingen en het begeleiden van spelers. Daarnaast is de trainer-coach onderdeel van de vereniging.

Doel van de opleiding

De opleiding Trainer Coach Zaalvoetbal III is bedoeld voor mensen die zaalvoetbalspelers begeleiden en coachen vóór, tijdens en na de wedstrijden. De cursus gaat uit van de praktijk in het zaalvoetbal.

De volgende onderdelen komen tijdens de opleiding aan bod:

- het 'lezen' van wedstrijden;
- het coachen van zaalvoetbalspelers;
- het houden van een wedstrijdbespreking;
- verschillende speelwijzen in het zaalvoetbal;
- blessurepreventie;
- spelregels zaalvoetbal.

Bijscholing veldvoetbal I

'Ontwikkelen van een speelwijze'

De trainer-coach werkt aan de voetbal-ontwikkeling van het team en de individuele spelers, analyseert wedstrijden, formuleert voetbalproblemen en trainingsdoelstellingen. De trainer-coach bepaalt de speelwijze bij wedstrijden en presenteert dit aan de spelers. Op basis van de evaluaties (wedstrijdanalyses) stelt de trainer-coach zo nodig de trainingsplannen bij. De inzichten in de ontwikkeling van een speelwijze zijn voor elke trainer-coach aan de orde van de dag.

Bedoeling van de bijscholing 'Ontwikkelen van een speelwijze' is om te leren op basis van welke uitgangspunten keuzes worden gemaakt voor een bepaalde speelwijze. De deelnemer komt tot het formuleren van een eigen visie ten aanzien van de verschillende teamfuncties en taken die bij de speelwijze van zijn team horen.

Bijscholing | Praktijkbegeleider

Naast het feit dat je natuurlijk vaardigheden wilt leren om trainers-coaches (in opleiding) in de praktijk te begeleiden, is ook het discussiëren met collega praktijkbegeleiders en het uitwisselen van ervaringen zeer waardevol. Bijscholing is ook van belang in het kader van het verlengen van je licentie. Om voor licentieverlenging in aanmerking te komen, moet je kunnen aantonen dat je twaalf studiepunten hebt behaald. In overleg met de VVON zijn de criteria vastgelegd waaraan een erkende bijscholing/opleiding moet voldoen. Als een trainer in een periode (van vijf jaar) voorafgaand aan de licentieverlenging een vervolgonderwijs heeft gevolgd geldt dit als vervanging van de verplichte bijscholing.

Het opleiden van kader vindt steeds meer plaats in de praktijk. Dit maakt de rol van praktijkbegeleiders steeds belangrijker voor zowel verengingen als het kader dat in opleiding is. De praktijkbegeleider draagt zorg voor de begeleiding en de evaluatie van het leren in de praktijk van de trainer-coach (in opleiding). De praktijkbegeleider begeleidt in het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van activiteiten (coachen bij wedstrijden, geven van trainingen en begeleiden van spelers). Daarnaast fungeert de praktijkbegeleider als vraagbaak en helpt hij/zij te reflecteren op de uitgevoerde activiteiten. De praktijkbegeleider is het steuntje in de rug.

Bijscholing zaalvoetbal | 'Ontwikkelen van een speelwijze'

De trainer-coach werkt aan de voetbalontwikkeling van het team en de individuele spelers, analyseert wedstrijden, formuleert voetbalproblemen en trainingsdoelstellingen. De trainer-coach bepaalt de speelwijze bij wedstrijden en presenteert dit aan de spelers. Op basis van de evaluaties (wedstrijdanalyses) stelt de trainer-coach zo nodig de trainingsplannen bij. De inzichten in de ontwikkeling van een speelwijze zijn voor elke trainer-coach aan de orde van de dag.

Bedoeling van de bijscholing 'Ontwikkelen van een speelwijze' is om te leren op basis van welke uitgangspunten keuzes worden gemaakt voor een bepaalde speelwijze. De deelnemer komt tot het formuleren van een eigen visie ten aanzien van de verschillende teamfuncties en taken die bij de speelwijze van zijn team horen. In de bijscholing wordt gebruik gemaakt van de meest recente ontwikkelingen in het nationale en internationale voetbal. In het najaar (periode november/december) wordt een bijscholing 'Ontwikkelen van een speelwijze' aangeboden.

Leergang Management Betaald Voetbal

Dé opleiding voor professionals in het betaald voetbal

KNVB Expertise (Centrum voor Onderzoek en Kennismanagement Betaald Voetbal) heeft in samenwerking met de KNVB Academie (organisator van internationaal erkende trainersopleidingen) een opleidingsaanbod ontwikkeld voor professionals in het betaald voetbal. De leergang bestaat uit meerdere modules die afzonderlijk of als geheel kunnen worden gevolgd.

Direct toepasbaar

Het opleidingsaanbod is gebaseerd op vier uitgangspunten:

1. Actuele onderwerpen worden belicht vanuit theorie en praktijk.
2. Vertaling naar werkpraktijk door opdrachten bij de eigen club.
3. De opleiding gaat uit van 'samen leren': leren doe je met en van elkaar.
4. Experts en gastdocenten zorgen voor (ervarings)deskundigheid en een brede kijk op het voetbal.

Passend voor jouw situatie:

Iedere module bestaat uit twee bijeenkomsten: een opleidingsdag en een terugkomdag. In de tussentijdse periode wordt gewerkt aan de individuele opdracht. Waar nodig worden deelnemers ondersteund door een leercoach. Deelname aan de leergang kan op twee manieren.

Volgen van losse modules:

Je kiest voor één of meerdere modules waarin je specifiek geïnteresseerd bent. Een goede mogelijkheid voor specialisten om zich verder te verdiepen in hun eigen vakgebied. Een korte omschrijving van alle modules staat op de achterzijde van deze brochure.

Deelname aan het gehele programma:

In één jaar volg je alle modules. Deze variant is meer geschikt voor professionals die zich breder willen ontwikkelen. Naast de specialistische modules volg je ook twee modules gericht op het algemeen management van een BVO. Voor deelnemers aan deze variant is gedurende het traject een leercoach beschikbaar. Na aanmelding voor deelname aan het gehele programma volgt voor de eerste module een intakegesprek.

04

Vrijwillig kader opleidingen

- **Juniorentainer**
- **Pupillentrainer**
- **Module D-pupillentrainer**
- **Module E-pupillentrainer**
- **Module F-pupillentrainer**
- **Jeugdvoetballeider**
- **Technisch Jeugd Coördinator III**
- **G-voetbaltrainer**
- **Keepercoach Niveau III | Vervolgcurcus**
- **Keepercoach Niveau II | Basiscurcus**

Juniorentainer

Het leren trainen van de juniorenelftallen in de vereniging. Vooral in de 'lagere' teams hebben de junioren belangstelling voor andere dingen dan het voetballen. De juniorentainer zorgt ervoor dat de jongeren enthousiast worden én blijven voor voetbal. Hij/zij heeft een voetbaltechnische en opvoedkundige taak.

De opleiding besteedt veel aandacht aan het op een plezierige en verantwoorde wijze trainen en coachen van jeugdvoetballers van dertien tot negentien jaar.

Onderwerpen:

- de taken van de juniorentainer;
- de kenmerken van junioren;
- het begeleiden van junioren;
- het trainen en coachen van junioren.

Pupillentrainer

De opleiding Pupillentrainer geeft kennis en inzicht om jeugdige voetballers in de leeftijd van vijf tot dertien jaar te trainen en coachen. In de praktijk leert de cursist hoe kinderen kunnen leren voetballen, hoe je dat aan hen moet overbrengen en in training en in coaching vorm kan geven.

Onderwerpen:

- het trainen van jeugdspelers in de verschillende leeftijdsgroepen;
- kenmerken van de verschillende leeftijdsgroepen;
- jongens- en meisjesvoetbal;
- leiding geven aan jeugdspelers.

De inhoud komt overeen met de inhoud van de F-, E-, en D-modulen.

Module D-pupillentrainer

Het leren trainen en coachen van de D-pupillen. D-pupillen spelen in de wedstrijd 11 tegen 11 en willen graag leren in de training hoe zij in de 'grote' wedstrijd hun voetbalvaardigheid kunnen gebruiken. De trainer is erop gericht dat D-pupillen door middel van vereenvoudigde voetbalvormen deze ervaringen kunnen opdoen en oefenen.

Module E-pupillentrainer

Het leren trainen en coachen van de E-pupillen in de vereniging. E-pupillen moeten de kans krijgen allerlei vaardigheden te oefenen en oplossingen te ontdekken in spelsituaties. Een E-pupil is doelgericht en al meer in staat tot samenwerken dan de F-pupil. De trainer krijgt aangereikt hoe door middel van het circuit-model de E-tjes spelenderwijs leren voetballen.

Module F-pupillentrainer

Het leren trainen en coachen van de F-pupillen in de vereniging. Voor de F-pupil is het hebben van de bal en achter de bal aanhollen het belangrijkste. Geen uitgebreide uitleg, maar laten ervaren, laten zien en laten voelen. In de praktijk wordt de basis gelegd voor de startende F-pupillentrainer.

Jeugdvoetballeider

Opleiding voor mensen die jeugdteams begeleiden vóór, tijdens en na de wedstrijden. De cursus gaat uit van de praktijk.

Aan de orde komen de volgende onderwerpen:

- het begeleiden (coachen) van pupillen in de praktijk (wedstrijden 4 tegen 4, 7 tegen 7 en 11 tegen 11);
- leeftijdsgroepen van de jeugd en de daarbij behorende karakteristieken;
- jongens- en meisjesvoetbal;
- blessurepreventie;
- spelregels en de rol als spelleider/scheidsrechter.

Technisch Jeugdcoördinator III

Het doel van de opleiding is cursisten voor te bereiden op het uitvoeren van technisch jeugdbeleid, het aansturen van jeugdkader en het organiseren van voetbalactiviteiten.

Inhoud

De inhoud heeft betrekking op de taken:

- uitvoeren van sporttechnisch/ organiseren van voetbalactiviteiten;
- aansturen van sporttechnisch jeugdkader.

Het kunnen uitvoeren van technisch beleid, het aansturen van jeugdkader en het organiseren van voetbalactiviteiten staan centraal tijdens deze opleiding. Op basis van een aantal opdrachten in de eigen praktijk krijgen de bijeenkomsten vorm.

G-voetbaltrainer

Opleiding voor mensen die (binnen de eigen vereniging) de training van spelers met een lichamelijke of verstandelijke beperking (willen gaan) verzorgen. In de opleiding gaat het om het trainen en coachen van G-voetballers van vijf tot achttien jaar.

Doel van de cursus:

Cursisten ontwikkelen in het trainen en coachen van spelers met een lichamelijke of verstandelijke beperking bij het voetballen binnen KNVB-verband.

Inhoud:

- betekenis van voetbal **voor** spelers met een lichamelijke en verstandelijke beperking;
- betekenis van voetbal **door** spelers met een lichamelijke en verstandelijke beperking;
- inspelen op de behoeften;
- training en coaching;
- zorgen voor veiligheid.

Keepercoach niveau III | vervolgcursus keeperstrainer

Het doel van de opleiding Keepercoach III is cursisten voor te bereiden op het trainen en coachen van keepers van standaardelftallen mannen uitkomend in de hoofdklasse KNVB en lager, vrouwenelftallen, reserve selectie-elftallen (tweede/derde elftal), B- en A junioren. De opleiding is in nauwe samenwerking met Frans Hoek ontwikkeld. Een intensieve analyse van wedstrijden en trainingen op alle niveaus, zowel bij prof- als amateurvoetbal, gericht op de taak en functie van de keeper is de basis van deze opleiding. Een en ander heeft geleid tot het analyseren van de keeper in relatie tot de speelwijze van het team. Een logisch gevolg hiervan is dat het trainen, coachen en

begeleiden van de keeper in relatie met het team als een rode lijn door de opleiding loopt. Daarin is de samenwerking tussen de verantwoordelijke trainer en de keepercoach zeer belangrijk.

Doel van de cursus:

De cursisten gevorderde kennis en vaardigheid verschaffen om (jeugd) keepers te trainen, coachen en begeleiden rondom trainingen en wedstrijden. De analyse van een wedstrijd, met het accent op het analyseren van het spel van de keeper in relatie met het team tijdens aanvallen en verdedigen, leidt tot het beschrijven van voetbalproblemen en doelstellingen. De doelstellingen worden vertaald in trainingen met een afstemming tussen individuele - en team-trainingen. Ook wordt aandacht besteed aan het plannen op middellange termijn. Opdrachten gebaseerd op bovenstaande onderwerpen zorgen voor de relatie tussen de praktijk op de club en de cursusbijeenkomsten.

Keepercoach niveau II | Basiscursus keeperstrainer

Het doel van de opleiding is cursisten voor te bereiden op het - onder verantwoordelijkheid van een trainer die hoger gekwalificeerd is - begeleiden en trainen van F-, E-, D- en C-jeugdkeepers.

Inhoud van de opleiding:

De inhoud heeft betrekking op de werkvelden:

- wedstrijd;
- training;
- begeleiding.

Binnen de verschillende werkvelden staan de volgende vragen centraal:

- wat is voetballen;
- F-, E-, D- en C-jeugdspelers, wie zijn dat;
- keepercoach niveau 2, wie is dat;
- coachen van F-, E-, D- en C-jeugdkeepers, hoe doe je dat;
- trainen van F-, E-, D- en C-jeugdkeepers, hoe doe je dat;
- begeleiden van F-, E-, D- en C-jeugdkeepers, hoe doe je dat?

05

Arbitrage opleidingen

- **Scheidsrechters Opleiding I Veld**
- **Scheidsrechter Opleiding I Zaal**
- **Scheidsrechter Opleiding II Veld**
- **Scheidsrechter Opleiding II Zaal**
- **Basis Opleiding Scheidsrechter Veld**
- **Basis Opleiding Scheidsrechter Zaal**
- **Juniorenscheidsrechter**
- **Pupillenscheidsrechter**
- **Praktijkbegeleider (Veld/Zaal)**
- **Rapporteur (Veld/Zaal)**

Scheidsrechter Opleiding I Veld

Cursus voor scheidsrechters, die aan het einde van het voorgaande seizoen zijn gepromoveerd naar de hoogste groep in het amateurvoetbal.

Doel van de cursus:

De deelnemers meer uitgebreide kennis, inzicht en vaardigheden verschaffen om als scheidsrechter te kunnen fungeren tijdens wedstrijden in de hoogste klassen van het amateurvoetbal (veldvoetbal). Het gaat hierbij om meer dan alleen de techniek van het scheidsrechteren en het toepassen van (spel)regels.

Inhoud van de cursus:

- waarnemen, interpreteren en beslissen in arbitrage;
- beïnvloedingsfactoren;
- trainingsleer;
- omgaan met weerstanden;
- spelregels;
- administratieve zaken;
- speelwijze;
- communicatietraining.

Scheidsrechter I Zaalvoetbal

Cursus voor scheidsrechters die aan het einde van het voorgaande seizoen zijn gepromoveerd naar de hoogste groep in het amateurvoetbal.

Doel van de cursus:

De deelnemers meer uitgebreide kennis, inzicht en vaardigheden verschaffen om als scheidsrechter te kunnen fungeren tijdens wedstrijden in de Eredivisie en Eerste Divisie zaalvoetbal. Het gaat hierbij om meer dan alleen de techniek van het scheidsrechteren en het toepassen van (spel)regels.

Inhoud van de cursus:

- waarnemen, interpreteren en beslissen in arbitrage;
- beïnvloedingsfactoren;
- trainingsleer;
- omgaan met weerstanden;
- spelregels;
- administratieve zaken.;
- speelwijze;
- communicatietraining.

Scheidsrechter Opleiding II Veld

De opleiding is bedoeld voor scheidsrechters die minimaal twee jaar ervaring hebben in het veldvoetbal en waarvan de verwachting bestaat dat zij in de toekomst over de capaciteiten beschikken om wedstrijden op een hoger niveau te leiden.

Via praktijk en theorie is er aandacht voor:

- het functioneren van de scheidsrechter;
- verdieping van de spelregels;
- zelfrapportage;
- beïnvloedingsfactoren vóór, tijdens en na de wedstrijd;
- waarnemen/interpreteren en beslissen.

- samenwerking scheidsrechter en assistent-scheidsrechters;
- trainingsleer;
- wedstrijdbezoek;
- omgaan met agressie.

Scheidsrechter Opleiding II Zaalvoetbal

De opleiding is bedoeld voor scheidsrechters die minimaal twee jaar ervaring hebben in het functioneren als scheidsrechter in het zaalvoetbal en van wie de verwachting bestaat dat zij in de toekomst over de capaciteiten beschikken om wedstrijden op een hoger niveau te leiden.

Via praktijk en theorie is er aandacht voor:

- het functioneren van de scheidsrechter;
- zelfrapportage;
- verdieping van de spelregels;
- beïnvloedingsfactoren vóór, tijdens en na de wedstrijd;
- waarnemen/interpreteren en beslissen;
- trainingsleer;
- wedstrijdbezoek;
- omgaan met agressie.

Basisopleiding Scheidsrechter Veldvoetbal (BOS veld)

Opleiding voor diegenen die interesse hebben in het leiden van wedstrijden veldvoetbal waarvoor de scheidsrechter door de KNVB wordt aangesteld. De deelnemers worden opgeleid tot KNVB- en/of verenigings-scheidsrechter.

De cursus gaat uit van de praktijk. Op het veld wordt geoefend in het leiding geven aan 22 spelers en het toepassen van de spelregels daarbij.

Onderwerpen in de cursus zijn:

- de zeventien voetbalspelregels;
- organisatie en administratie;
- kennis van voetballen en voetballers;
- leiding geven aan voetballers;
- blessurepreventie;
- praktische toepassing van deze onderwerpen.

Basisopleiding Scheidsrechter Zaalvoetbal (BOS Zaalvoetbal)

Opleiding voor diegenen die interesse hebben in het leiden van zaalvoetbalwedstrijden waarvoor de scheidsrechter door de KNVB wordt aangesteld. De deelnemers worden opgeleid tot KNVB-scheidsrechter. De cursus gaat uit van de praktijk. In de sporthal wordt geoefend in het leiding geven aan tien spelers en het toepassen van de spelregels daarbij.

Onderwerpen in de cursus zijn:

- spelregels zaalvoetbal;
- organisatie en administratie;
- leiding geven aan voetballers;
- blessurepreventie;
- de praktische toepassing van deze onderwerpen.

Juniorscheidsrechter

Deze opleiding is bestemd voor jongeren van vijftien tot negentien jaar die binnen de eigen vereniging jeugdwedstrijden willen gaan leiden. Bij de voetballende junioren bestaat ook de belangstelling om andere taken bij de vereniging uit te voeren.

Het scheidsrechter zijn bij een pupillen- of juniorenwedstrijd (D- en C-niveau) staat tijdens de cursus centraal.

Onderwerpen in de cursus zijn:

- de zeventien voetbalspelregels;
- organisatie en administratie;
- leiding geven aan voetballers;
- de praktische toepassing van deze onderwerpen.

Pupillenscheidsrechter

Deze cursus is bestemd voor jongeren vanaf twaalf jaar die binnen de eigen vereniging wedstrijden van F- of E-pupillen willen gaan leiden.

In deze korte cursus wordt ingegaan op:

- spelregels 7 tegen 7;
- leiden van wedstrijden 4 tegen 4 en 7 tegen 7;
- de praktische toepassing van deze onderwerpen.

Assistent-scheidsrechter

Opleiding voor de club assistent-scheidsrechters die wekelijks bij de eigen vereniging als assistent-scheidsrechter fungeren.

Doel van de opleiding:

Het doel van de opleiding is assistent-scheidsrechters competent te maken in het assisteren van de scheidsrechter. Daarnaast is het verbeteren van de uniformiteit in de samenwerking met scheidsrechters uit alle klassen van het amateurvoetbal belangrijk. Dit betekent dat de cursist na afloop van de opleiding in

staat moet zijn om op adequate wijze:

- door middel van vlagsignalen de scheidsrechter over spelsituaties te adviseren;
- met de scheidsrechter samen te werken bij het (non) verbaal contact met spelers maken en eventuele spanning te verminderen;
- wedstrijdformaliteiten af te handelen.

Praktijkbegeleider scheidsrechters (Veld/Zaal)

De opleiding is bedoeld voor (oud-)scheidsrechters veldvoetbal/zaalvoetbal die belangstelling hebben om scheidsrechters (in opleiding) te begeleiden.

Onderwerpen in de cursus zijn:

- informeren, adviseren en ondersteunen van de scheidsrechter;
- observeren en analyseren van de scheidsrechter;
- communiceren op passende wijze;
- coachen en begeleiden van de scheidsrechter;
- voeren van begeleidingsgesprekken;
- voeren van een kennismakingsgesprek;
- vragen ontvangen en geven van feedback;
- opstellen van een begeleidingsrapport;
- de competenties van de scheidsrechter en het arbitraal proces;

- stimuleren van zelfstandigheid;
- opstellen van het begeleidingsrapport;
- scheidsrechter (in opleiding) voor wedstrijden A- en B-junioren en senioren / begeleidingsrapport;
- scheidsrechter (in opleiding) voor wedstrijden zaalvoetbal.

Onderwerpen in de opleiding zijn:

- het functioneren van de scheidsrechter en de rapporteur;
- observeren en registreren;
- het invullen van het rapportageformulier;
- techniek van het scheidsrechteren;
- spel- en spelregelkennis in relatie tot rapportage;
- beïnvloedingsfactoren;
- analyseren van een stagewedstrijd.

Rapporteur veldvoetbal/zaalvoetbal

Iemand wordt tot de opleiding toegelaten als hij/zij:

- gekwalificeerd BOS (veld), SO III (veld) of verenigingsscheidsrechter is of is geweest;
- minimaal drie jaar ervaring heeft als scheidsrechter;
- gemotiveerd en beschikbaar is op wedstrijdmomenten;
- de mogelijkheid heeft en de vaardigheid bezit om een digitaal beoordelingsrapport op te stellen en te verzenden;

Bovendien moeten potentiële deelnemers op de introductiebijeenkomst de toets 'spelregelkennis' met goed gevolg afleggen. Aanmelding kan schriftelijk, volgens het daarvoor bestemde aanmeldingsformulier. In geval van twijfel bestaat de mogelijkheid tot een gesprek.

06

KNVB-visie op leren, opleiden en kwalificeren

De visie van de KNVB op 'leren' is gebaseerd op twee elkaar aanvullende uitgangspunten. Leren kan van aansprekende voorbeeldpersonen en -situaties én door te reflecteren op (eigen handelen in) de praktijk.

Het leren van voorbeeldpersonen gebeurt (deels onbewust) al als voetballer; aansprekende trainers blijven sporters bij. Dit is de reden dat de kernkwaliteit 'vervult een voorbeeldfunctie' is opgenomen.

Leren door te reflecteren is effectief doordat er vragen aan ten grondslag liggen. Iemand wil iets weten om het in het vervolg anders of beter te doen. In het algemeen geldt dat leren op de werkplek efficiënt is: je leert wat je nodig hebt. Een cursus die niet gekoppeld is aan de eigen vereniging (werkplek) vraagt om een 'transfer van het geleerde' en is daardoor per definitie minder op maat.

De KNVB vat de theorie als volgt samen:

- (jong) volwassenen leren het meest effectief via eigen praktijkervaringen;
- theorie houdt in nadenken over de voetbalpraktijk en toepassen van (wetenschappelijke) kennis;
- cursisten moeten de in de eindtermen gestelde vaardigheden kunnen oefenen;
- cursisten moeten zich bewust zijn van hun eigen opvattingen over voetbal- en (bege)leiding geven;

Opleiden is het faciliteren van leren. Hoe moet de situatie worden ingericht opdat 'de lerende kan leren'? Welke vragen prikkelen de lerende na te denken over het eigen gedrag? Het risico van leren van voorbeeldpersonen is dat niet alle aansprekende personen het goede voorbeeld geven. En afleren is lastiger dan aanleren. Het zinvol gebruiken van voorbeeldpersonen en -situaties vraagt om een zorgvuldige inrichting van de praktijk(leer)situatie. De praktijkbegeleider uit de vereniging speelt hierbij een cruciale rol.

De praktische consequenties van de visie op opleiden zijn:

- cursusbijeenkomsten starten met praktijk(voorbeelden);
- naast de cursus-uren wordt kennis zoveel mogelijk door zelfstudie eigen gemaakt;
- naast de cursus-uren worden ervaringen opgedaan in de (eigen) praktijk;
- cursusbijeenkomsten zijn gericht op integratie van praktijk, theorie en bewustwording.

Kwalificeren is het bevestigen dat iemand over bepaalde kwaliteiten beschikt. Het aantoonbaar maken van die kwaliteiten (in de vorm van certificaten of diploma's) is zowel voor de lerende zelf als voor de vereniging van belang. Bij kwalificeren gaat het om het resultaat (beschikken over bepaalde kwaliteiten) en niet om de wijze waarop dat resultaat is bereikt. Het is mogelijk dat iemand op andere wijze dan via een opleiding over bepaalde kwaliteiten beschikt.

KNVB

Academie

Woudenbergseweg 56-58,
3707 HX ZEIST
Postbus 515, 3700 AM ZEIST
Telefoon 0343 49 92 73
Fax 0343 49 91 99
E-mail academie@knvb.nl

Website:
trainers.voetbal.nl
[scheidsrechters.voetbal](http://scheidsrechters.voetbal.nl)

